

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318204522
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8318204522.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcov: v 1. rade S. E., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XXX, XXX XX E., v 2. rade S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XXX, XXX XX E., v 3. rade S. O. P., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XXX, XXX XX E., všetci právne zastúpení Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom, so sídlom M. Rázusa 19, 984 01 Lučenec, proti žalovaným: v 1. rade S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/X, XXX XX H. J. zastúpeného JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, v 2. rade Slovenská kancelária poisťovateľov, Bajkalská 19B, 826 58 Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpenej Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., so sídlom Dostojevského rad č.4, Bratislava, IČO: 00151700, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 5C/62/2018-98 zo dňa 20.01.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobcom v 1. až v 3. rade priznáva voči žalovaným v 1. a v 2 rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu z priznaných súd s tým, že zaplatením trov jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhému žalovanému v rozsahu plnenia, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť uhradiť žalobkyni v 1. rade 15.000 eur a žalovaným v 2. a 3. rade každému z nich po 8.000 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že zaplatením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcom v 1. až 3. rade priznal vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznaného plnenia s tým, že zaplatením trov jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhému žalovanému. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali náhrady nemajetkovej ujmy voči žalovaným v 1. a 2. rade tak, že žalobkyňa v 1. rade žiadala sumu 50.000 eur a žalobcovia v 2. a 3. rade každý po 25.000 eur. Nárokov sa domáhal na tom skutkovom základe, že v dôsledku dopravnej nehody dňa XX.XX.XXXX, ktorej vinníkom bol žalovaný v 1. rade, keď pri predchádzaní pred ním idúceho motorového vozidla sa v protismere čelne zrazil s osobným motorovým vozidlom, v ktorom ako spolujazdec sedel I. E., manžel a otec žalobcov a ktorý následkom poranení zomrel. Žalovaný v 1. rade za uvedený skutok bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 03.04.2017, č. k. 2T/21/2017-255, ktorý sa čo do viny a trestu stal právoplatným 19.04.2017. Uvedeným protiprávnym konaním žalovaný zasiahol do

rodinného života žalobcov, ich stratu nemôže nič nahradiť, po nečakanej smrti otca a manžela žalobcovia pociťujú úzkosť, smútok, zúfalstvo a šok, stratili možnosť viesť súkromný život.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, a to aj výsluchom svedkov a citujúc ust. § 11; § 13 ods. 1 - 3; § 427 ods. 1, 2; § 428; § 429 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.; § 4 ods. 1, 2 a 4; § 15 ods. 1 a § 24 ods. 2 písm. b), ods. 3 z. č. 381/2001 Z.z. zistil nasledovný skutkový stav.

4. Z rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T/21/2017-255 zo dňa 03.04.2017 súd zistil, že žalovaný v 1.rade bol uznaný vinným z dôvodu, že dňa XX.XX.XXXX v čase medzi X.XX-X.XX hod. viedol osobné motorové vozidlo I., evidenčného čísla: E. modrej farby po štátnej ceste X/XX v smere od obce E. na mesto E., kde na priamom úseku cesty predchádzal pred ním idúce motorové vozidlo, počas čoho v kilometri X,X v protismernej časti vozovky čelne narazil do osobného motorového vozidla značky I. P., evidenčného čísla: E. striebornej metalízy, ktoré viedol P. Z., následkom čoho S. S. utrpel poranenia, ktoré si vyžiadali dobu liečenia viac ako XX dní a P. Z. poranenia, ktoré si vyžiadali dobu liečenia viac ako XX dní. I. E., sediaci na mieste spolujazdca vo vozidle I. P. utrpel následkom zrážky polytraumu nezlučiteľnú so životom, ktorej pri prevoze podľahol, čím svojím konaním žalovaný v 1.rade ako vodič porušil ustanovenie § 15 ods. 5 písm. c) z. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zák. v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zák. a ustanovenie § 123 ods. 3 písm. i), ods. 4 Tr. zák. Za tento skutok bol žalovaný v 1.rade odsúdený podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 36 j), l), n); § 38 ods. 2, 3; § 41 ods. 1, 2 Tr. zák. na úhrny trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, ktorý bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní päť rokov. Bolo mu uložené osobne sa ospravedlniť poškodenej S. E. a poškodenému P. Z. a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo po dobu päť rokov. Žalovaný bol zaviazaný uhradiť škodu Sociálnej poisťovni vo výške 39,10 eur a Všeobecnej zdravotnej poisťovni vo výške 4.196,76 eur s tým, že poškodení S. E. a P. Z. svojimi nárokmi na náhradu škody boli odkázaní na občianskoprávne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť pokiaľ ide o vinu a trest dňa 19.04.2017 a pokiaľ ide o výrok o náhrade škody dňa 10.05.2017.

5. Z úmrtného listu, predloženého v tomto konaní mal súd za preukázané, že I. E. zomrel dňa XX.XX.XXXX. Zo sobášneho listu bolo zistené, že žalobkyňa v 1. rade bola manželkou nebohého I. E. a manželstvo bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX v E.. Z rodných listov žalobcov v 2. a 3.rade mal súd preukázané, že žalobcovia v 2. a 3. rade sú deťmi nebohého I. E..

6. Z uvedeného preukázateľne zistil, že konaním žalovaného v 1. rade došlo k porušeniu práva žalobcov na ich rodinný život, pričom tento zásah bol taký intenzívny a nezvratný pokiaľ ide o následok, že nepostačuje morálne zadosťučinenie, ale je potrebné priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z rozsudku OS Humenné sp. zn. 2T/21/2017 vyplýva, že žalovaný v 1. rade sa dopustil prečinu usmrtenia, lebo inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, pričom v súlade s ustanovením § 193 CSP súd je v civilnom sporovom konaní viazaný vždy rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal.

7. Konštatoval, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je osobitným druhom občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, spočívajúcu na princípe objektívnej zodpovednosti, pričom každý prevádzkovateľ je zo zákona poistení pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu podľa z. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení. Keďže však žalovaný v 1. rade nemal v čase nehody uzavreté povinné zmluvné poistenie, vyhodnotil jeho zodpovednosť nielen podľa § 427 a nasl. OZ, ale s potrebou analogického použitia § 420 a nasl. OZ. Na podporu svojho názoru poukázal na rozsudok NS ČR, sp. zn. 30Cdo/999/2007. V konaní nebolo sporným, že žalovaný v 1. rade zodpovedá za zásah do osobnostných práv žalobcov podľa § 13 OZ a žalovaný v 1. rade namietal len výšku uplatneného nároku.

8. K námietke žalovanej v 2. rade o nedostatku jej vecnej pasívnej legitímácie poukázal na nález Ústavného súdu SR z 05.12.2018, sp. zn. II. ÚS/695/2017, v ktorom bol rozbieraný pojem „škoda“ so záverom, že tento nerobí rozdiel medzi hmotnou (materiálnou) a nehmotnou (imateriálnou) škodou, a to aj vo vzťahu k právnej úprave obsiahnutej v z. č. 381/2001 Z.z. Aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12 z 24.10.2013 vyplynulo, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám

obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo, uplatniteľné v spore vo veci samej. Vyvodil z toho záver, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a tieto nároky v zmysle § 15 ods. 1 z. č. 381/2001 Z.z. je možné uplatniť priamo proti poisťovateľovi. Na podporu tohto záveru poukázal na uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/164/2018 z 28.02.2019, ako aj na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS/474/2016 zo 17.08.2016. Uviedol, že neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby bol vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, v súvislosti s ktorou vzniká zodpovednosť za spôsobené škody, teda aj nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, čo je predmetom povinného zmluvného poistenia v zmysle z. č. 381/2001 Z.z. Tým je daná pasívna legitímácia poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Uviedol, že na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-22/2012 nadviazali aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, a to sp. zn. 6Cdo/143/2017, 6Cdo/219/2019, 6Cdo/206/2017, 6Cdo/212/2017 a 8Cdo/6/2018. Teda právny názor k otázke pasívnej legitímácie poisťovne, uvedený v skorších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/168/2009, 4Cdo/139/2011 a 3Cdo/301/2012 bol neskoršou judikatúrou Najvyššieho súdu SR prekonaný. K otázke pasívnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy poukázal aj na rozhodnutia NS SR z 31.07.2017, sp. zn. 6MCdo/1/2016, tiež sp. zn. 5Cdo/95/2017 opäť so záverom, že ustálenou praxou bol prekonaný právny názor vyslovený v rozhodnutiach NS SR, sp. zn. 4Cdo/168/2009 a 3Cdo/301/2012. Preto uviedol, že nemal dôvod sa od tejto ustálenej rozhodovacej praxe odkloniť v otázke vecnej pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obetí, usmrtených pri dopravných nehodách. Z uvedeného vyvodil záver, že čo do základu je nárok žalobcov opodstatnený voči obom žalovaným.

9. K výške peňažného zadosťučinenia uviedol, že táto sa určuje na základe voľnej úvahy súdu, ktorá však nemôže byť svojvoľnou. Súd má povinnosť prihliadať na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to ako na strane žalobcov, tak aj na strane žalovaných. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkami spravodlivosti, pričom slovenský právny poriadok nepozná minimálnu ani maximálnu hranicu výšky finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ustanovenia § 13 ods. 1 OZ a to najmä z hľadiska intenzity trvania a rozsahu nepriaznivých následkov.

10. Prvoinštančný súd ustálil, že v danom prípade došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov v tej najhoršej možnej intenzite, keď zásah nie je možné odčiniť len ospravedlnením, či prinavrátením do pôvodného stavu. Vzhľadom na usmrtenie manžela a otca žalobcov, trestnoprávna ochrana je nedostatočná, s poukazom na citovú ujmu vzniknutú žalobcom a na postavenie ich manžela a otca v rodine.

11. Poukazujúc na § 13 ods. 3 OZ konštatoval, že pri určení výšky primeraného zadosťučinenia musí sa ex offo vychádzať z dvoch kritérií, ktorými sú závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Vo vzťahu k závažnosti ujmy vzniknutej žalobcom uviedol, že došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorú možno len zmierniť priznaním peňažnej satisfakcie, lebo žiaden ľudský život nemožno finančne ohodnotiť. Pritom zohľadnil aj mieru zavinenia s prihliadnutím na to, aby nedošlo k zneužitiu tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie sa. Priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou, ale len satisfakciou, lebo akákoľvek priznaná suma nemôže žalobcom nahradiť manžela a rodiča. Priznané finančné zadosťučinenie však musí byť primerané, lebo jeho zmyslom nie je byť finančnou zábezpekou, zdrojom obživy, ani náhradou príjmu a nemôže tiež viesť k neprimeranému obohacovaniu sa.

12. U žalobcov vznikla nenapraviteľná ujma, smrťou manžela a otca, ktorú nie je možné odškodniť inak, ako priznaním nemajetkovej ujmy v peniazoch. Závažným spôsobom bolo dotknuté ich právo na súkromný a rodinný život, je nespochybniteľným, že negatívny zásah do ich osobnostnej sféry na nich pôsobil zraňujúco, vyvolával rôzne emócie, od smútku, žiaľu až po zlosť. Smrťou I. E. bola žalobcom spôsobená trvalá a neodstrániteľná ujma, lebo sa pretrhla väzba k ich najbližšiemu človeku.

13. Prvoinštančný súd konštatoval, že v čase nehody mal nebohý I. E. XX rokov, ešte bol zamestnaný, avšak pripravoval sa na odchod do dôchodku, na ktorý sa veľmi tešil. Túto okolnosť jednoznačne

potvrdili výpovede žalobcov v 1., 2., 3. rade a vypočutí svedkovia. Žil usporiadaným rodinným životom so žalobkyňou v 1. rade v spoločnom rodinnom dome. Žalobkyňa v 1. rade mala dlhodobu zdravotné problémy, preto poberala invalidný dôchodok a pracovala na skrátenej úväzok. V dome s rodičmi bývali aj žalobca v 2. rade, dospelý a slobodný syn a žalobkyňa v 3. rade, dospelá a vydatá dcéra so svojím manželom a maloletým dieťaťom. Rodina žila súdržne a mali medzi sebou veľmi dobré vzťahy, čo vyplynulo z výpovede žalobcov i vypočutých svedkov. Nebohý I. E. bol veľkou oporou pre túto rodinu, keďže zabezpečoval chod domácnosti a pomáhal aj dospelým deťom, ktorí na náklady súvisiace s užívaním domu prispievali sporadicky, zväčša podľa svojich možností a schopností. Žalobkyňa v 3. rade uviedla, že najmä vzťah nebohého otca ako starého otca k vnukovi bol veľmi silný, citový. Nebohý sa tešil ako sa vnukovi bude na dôchodku venovať. Po nečakanej smrti manžela a otca žalobcovia v 1. až 3. rade prežívali rôzne emócie, najmä bolesť a smútok z jeho straty. Uviedli, že ich životy sa zmenili, lebo manžel a otec im veľmi chýba. Aj vypočutí svedkovia potvrdili, že s rodinou naďalej udržiavajú kontakt, ale už to nie je tak ako predtým. Žalobcovia sa aj pri týchto stretnutiach správajú smutne, nebohý manžel a otec im chýba, stále ho spomínajú ako by sa v tej ktorej situácii zachoval, keďže bol starostlivý, zručný, vedel riešiť problémy, urobiť domáce práce a to všetko sa po jeho smrti zmenilo.

14. Žalobkyňa v 1. rade po smrti manžela nevedela zvládnuť danú situáciu bez užívania upokojujúcich liekov. Cítila sa osamelo, aj keď v najťažších chvíľach jej pomáhajú deti a vnuk, ktorí žijú spolu v rodinnom dome. Žalobkyňa v 1. rade sa tešila na dôchodok manžela, plánovali si, čo budú robiť, a preto strata manžela je pre ňu veľmi bolestivá. Žalobkyňa v 3. rade uviedla, že si plánovali s manželom aj vlastné bývanie, samostatné, ale po smrti otca ostali ešte v dome, aby podporili matku, ktorá smrť otca veľmi ťažko znáša. Aj žalobcom v 2. a 3. rade otec chýba, mali s ním veľmi blízky vzťah, žalobkyňa v 3. rade stratu otca znáša ťažko aj cez pohľad svojho malého syna, ktorý sa na deda pamätá a pýta sa stále na neho. Podľa žalobkyne v 3. rade sa otec mohol celý čas na dôchodku venovať vnukovi a ovplyvňovať pozitívne vývoj jej maloletého syna. Žalobca v 2. rade rovnakým spôsobom vníma stratu otca, s ktorým nemal žiadne problémy. Mali aj spoločné koníčky, pomáhal mu v domácich prácach. Po jeho smrti síce neužíva lieky, ale nemohol pracovať, nemohol spať, bol nútený si zobrať dovolenku, i keď v prvotnej výpovedi si na to nevedel presne spomenúť, neskôr doložil do spisu aj potvrdenie zamestnávateľa o čerpaní dovolenky.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie všetky tieto okolnosti zohľadnil pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy a jej náhradu stanovil u žalobcov rozdielne z týchto dôvodov. U žalobkyne v 1. rade zohľadnil stratu manžela v čase, keď k nej došlo tesne pred nástupom nebohého do starobného dôchodku. Manžel žalobkyne bol zdravý, bol spoločenský a rodinne založený. Potvrdili to žalobcovia aj vypočutí svedkovia. Súd to mal preukázané aj tým, že celá rodina žila spoločne v rodinnom dome, čo je viac-menej možné len ak sú rodinné väzby pevné. Smrť nebohého I. E. zasiahla preto všetkých žalobcov v 1. až 3. rade, keďže s manželom a otcom prežívali každodenné radosti a starosti, boli v dennom neustálom kontakte, preto je to strata veľká. Žalobkyňa však stratila manžela a z tohto hľadiska súd vyhodnotil, že jeho smrťou došlo k najintenzívnejšiemu zásahu do jej osobnostnej sféry. Manželia mali pred sebou jeseň života napriek tomu, že v súčasnej dobe so žalobkyňou žijú spolu aj jej dospelé deti, ich budúcnosť je celá pred nimi a tak žalobca v 2. rade ako aj žalobkyňa v 3. rade vedú svoj samostatný život a je pravdepodobné, že skôr či neskôr sa môžu oddeliť od matky aj samostatným bývaním. Z vyššie uvedeného dôvodu je podľa názoru súdu strata blízkej osoby u žalobkyne v 1. rade najväčšia a súd jej z tohto dôvodu priznal na náhrade nemajetkovej ujmy sumu 15.000 eur. Žalobcovia v 2. a 3. rade sú deťmi nebohého, ktorým smrť otca taktiež spôsobila citové zranenie, žiaľ, smútok, prerušili sa všetky väzby na blízku osobu. V porovnaní so žalobkyňou v 1. rade im súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000 eur každému z nich s prihliadnutím aj nato, že ide o dospelé deti, ktoré sú schopné samé sa živiť.

16. Prvoinštančný súd za nepochybné považoval aj to, že negatívny zásah do práva na rodinný život pôsobí zraňujúco, no individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby inak, lebo každý človek prežíva emócie a vzťahy s inými ľuďmi individuálne. Ľudia nevnímajú vždy rovnako okolnosti vonkajšieho sveta a aj vzťahy s inými vykazujú znaky osobitosti, neopakovateľnosti a jedinečnosti. Vzhľadom na to aj dôsledky zásahu do týchto osobnostných sfér života každého človeka sú vysoko individuálne. Na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolali do týchto oblastí súkromného a rodinného života, je nepostačujúce paušálne priznanie výšky nemajetkovej ujmy, preto rozhodol súd tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku s tým, že súd mal za to, že u žalovaných v 1. a 2. rade nejde o solidárnu zodpovednosť, pretože nároky u každého z nich vychádzajú z iného právneho základu. Zatiaľ čo nárok žalobcov voči žalovanému v 1. rade ako škodcov má svoj základ v spôsobenej škode, nárok

žalobcov voči žalovanej v 2.rade má základ v nároku na výplatu poistného plnenia voči poisťovateľovi podľa osobitného z. č. 381/2001 Z. z., preto súd rozhodol, že zaplatením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

17. Výrok o trovách konania bol odôvodnený ust. § 255 CSP majú za to, že žalobcovia boli v konaní úspešní čo do základu v celom rozsahu, lebo súd rozhodol, že majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči obom žalovaným. V danej veci išlo o spor, v ktorom výška plnenia závisí od úvahy súdu. Základným bolo to, že do práva žalobcov bolo zasiahnuté. Výška priznanej nemajetkovej ujmy je nadväzujúca. V danom prípade preto majú žalobcovia právo na náhradu trov konania v celom rozsahu, avšak iba z prisúdenej sumy, čo je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, ktorý sa skúma čo do právneho základu, nie čo do výšky priznaného nároku.

18. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie čo do výrokov I. a III. rozsudku žalovaný v 1. rade. Odvolanie podal z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. V odvolaní nepoprel svoju zodpovednosť za spôsobenie nemajetkovej ujmy, ale namietol výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považuje za neadekvátnu, neodôvodnenú a neprímerane vysokú. Podľa jeho názoru výška odškodnenia by mala byť nižšia, lebo nedošlo k takému zásahu do osobnostných práv rodiny a ich strata nemala také následky, aké žalobcovia prezentovali v súdnom konaní. Súd neprihliadol na kritériá na strane škodcu, ale zohľadnil len kritériá na strane poškodených. Poukázal na to, že v čase smrti I. E. žalobcovia v 2. a 3. rade boli dospelé deti a neboli na otca finančne odkázaní. Poukázal a stotožnil sa s názorom žalovaného v 2. rade, že pri rozhodovaní o výške uplatneného nároku ako pomocné kritérium je potrebné vychádzať z ustanovení z. č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, podľa ktorého v prípade odškodnenia, ak bola trestným činom spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy. V roku 2016 minimálna mzda predstavovala sumu 405 eur, čo pri 50-násobku je to suma 20.250 eur a v prípade odškodnenia viacerých poškodených, táto suma sa má rozdeliť rovným dielom. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/424/2017, ktorý sa stotožnil s rozhodnutím Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 9C/74/2014 a ktorým súd priznal manželovi 10.000 eur a dospelým dvom synom po 5.000 eur. Vo vzťahu k výroku o trovách konania poukázal na to, že požadované nároky žalobcov boli enormne vysoké a prvoinštančným súdom boli priznané nižšie sumy a napriek tomu im súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, s čím vyslovil svoj nesúhlas. Navrhol preto rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a výšku náhrady nemajetkovej ujmy znížiť a nepriznať náhradu trov konania, resp. rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

19. K odvolaniu žalovaného v 1. rade sa vyjadrili žalobcovia tak, že priznanú sumu považujú za spravodlivú a adekvátnu a v súlade so zásadou primeranosti a proporcionality, vzhľadom na závažnosť, trvalosť a nezvratnosť a absolútnu neodčiniteľnosť tejto ujmy. V konaní bolo preukázané, že išlo o súdržnú rodinu, vzťahy v nej boli veľmi dobré, a to jednak vzťahy medzi žalobkyňou v 1. rade a jej nebohým manželom, ako aj medzi žalobcami v 2. a 3. rade a ich otcom. Smrťou nebohého I. došlo k nezvratnému a neodčiniteľnému prerušeniu týchto rodinných väzieb s deštruktívnym a negatívnym vplyvom na rodinné vzťahy, čím došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, a to práva na súkromie a rodinný život. V súvislosti s tragickým úmrtím manžela sa zhoršil zdravotný stav žalobkyne v 1. rade, danú situáciu znáša extrémne ťažko a ani ona, ani žalobcovia v 2. a 3. rade sa s tým nedokážu vyrovnáť. Vyslovili svoj nesúhlas s argumentáciou, že v danom prípade je treba analogicky vychádzať zo z. č. 274/2017 Z.z. a odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy, lebo majú za to, že takáto analógia nie je správna a súdy v obdobných prípadoch priznávajú podstatne vyššie sumy náhrady nemajetkovej ujmy, a to aj nad maximálnu výšku plnenia podľa uvedeného zákona. Poukázali na novelizovaný Občiansky zákonník Českej republiky, ktorý od 01.01.2014 nepozná limity odškodnenia, čo znamená v praxi priznanie podstatne vyšších odškodnení. Poukázali tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/137/2013, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Senica, sp. zn. 4C/58/2017 a ktorým súd priznal každej zo žalobkyň sumu náhrady nemajetkovej ujmy po 22.130 eur. Vo vzťahu k odvolaniu aj čo do trov konania s poukazom na § 142 ods. 3 O.s.p. a § 255 ods. 1, 2 CSP, ako aj s poukazom na článok 4 ods. 1, 2 CSP uviedli, že považujú rozhodnutie aj o trovách konania za správne a spravodlivé. Už samotné rozhodnutie súdu o priznaní aspoň časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je kritériom plného úspechu v konaní. Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak je mu priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, lebo nemožno ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku, ktorý závisí výlučne od úvahy súdu. Žalobcovia v predmetnej

veci mali plný procesný úspech. Poukázali tiež na vyhlášku č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a jeho § 10 ods. 8, keď vo veciach ochrany osobnosti je tarifnou hodnotou za jeden úkon suma 2.000 eur a žalobkyni bola priznaná suma viac ako 7-násobku tejto tarifnej hodnoty, teda suma 15.000 eur a žalobcom v 2. a 3. rade suma 4-násobku, teda po 8.000 eur. Poukázali tiež na uznesenie NS SR z 23.02.2011, sp. zn. 5MCdo/7/2010, nález Ústavného súdu SR z 23.01.2014, sp. zn. IV. ÚS/599/2013, ako aj rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23Co/232/2017 a Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 8Co/323/2017, ktorými odvolacie súdy zmenili, resp. potvrdili rozsudky súdov prvej inštancie tak, aby bol žalobcom v konaní priznaný nárok na náhradu trov konania v plnej výške, resp. v rozsahu 100 %. Navrhli preto rozsudok potvrdiť v celom rozsahu a uplatnili si zároveň trovy odvolacieho konania.

20. K replike žalobcov k odvolaniu žalovaného v 1. rade, tento zaujal svoje stanovisko podaním zo dňa 29.06.2020, v ktorom zotrval na podanom odvolaní. Opätovne uviedol, že nároky žalobcov boli enormne vysoké a opodstatnenosť nárokov čo do ich výšky žalobcovia nepreukázali. Nepreukázali veľkú citovú ujmu, a to ani výsluchom žalobcov. Uviedol, že je mu ľúto situácie, ktorá nastala, opätovne zotrval na odvolaní s návrhom na zmenu výšky náhrady nemajetkovej ujmy tak, aby bola táto znížená, prípadne napadnuté výroky, aby boli zrušené a vec bola vrátená súdu prvej inštancie.

21. Žalovaný v 2. rade sa ani k odvolaniu, ani k replikám k nemu nevyjadril.

22. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia §379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 20.04.2021 a dospel k záveru, že odvolania žalovaného v 1. rade nie je dôvodné.

23. Z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať, nemusí byť pritom daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

24. Keďže odvolanie nebolo podané proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, tento výrok v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP nadobudol právoplatnosť.

25. Odvolací súd sa s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku čo do jeho napadnutej časti, preto naň poukazuje. Iba na zvýraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza nasledovné.

26. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

27. Uvedené ustanovenie dáva zákonnú možnosť, aby osoba, do práv ktorej bolo neoprávnene zasiahnuté sa domáhala ochrany svojej osobnosti. Za takýto zásah je možné jednoznačne považovať aj zásah do rodinnej sféry usmrtením jej rodinného príslušníka, za čo je možné žiadať náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako to uplatnili žalobcovia žalobou v predmetnej veci.

28. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ

hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17.02.2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

29. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že pri dopravnej nehode dňa 15.11.2016 tragicky zahynul manžel žalobkyne v l.r. a otec žalobcov v 2. a 3. rade l. E., nar. XX.XX.XXXX. Uvedenú dopravnú nehodu zavinil S. S., žalovaný v 1.r. Keďže v čase dopravnej nehody t.j. XX.XX.XXXX nebolo na vozidlo, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda uzavreté žiadne poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v zmysle § 24 ods. 2 písm. b) a ods. 3 z. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla toto právo na uplatnenie nároku na náhradu škody, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia smeruje proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov, preto správne táto bola označená za žalovanú stranu. Z uvedeného vyplýva, že žalovanou v 2. rade namietaná nesprávna pasívna legitimácia v danom spore nie je namieste a už prvoinštančný súd sa s uvedenou námietkou náležite vysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku, a s jeho argumentáciou sa stotožňuje aj odvolací súd. Judikatúra aj najvyšších súdnych autorít, ako aj rozsudok Súdneho dvora C-22/12 odstránili pochybnosti o tom, či povinné poistenie pokrýva aj nemajetkovú ujmu so záverom, že kryje. Právo totiž priznáva náhradu nemajetkovej ujmy - škody vzniknutej pri prevádzke motorových vozidiel a plnenia tomuto právu korešpondujúce musia byť normatívne kryté poistením.

30. Súd prvej inštancie správne zistil všetky podmienky na to, aby žalobcom mohla byť priznaná nemajetková ujma. Je nepochybným, že usmrtením manžela, resp. otca žalobcov došlo k enormnému negatívnejmu zásahu do ich rodinného života a citovej sféry. Nemožno poprieť, aby pre manžela a deti bola nejaká iná väčšia ujma ako náhla a tragická nezvratná strata milovaného manžela a otca, s ktorým mali blízke rodinné vzťahy. Úmrtie l. E. je nutné posudzovať ako nezvratný zásah do života jeho manželky, s ktorou viedli krásny, usporiadaný manželský život, ako aj do života jeho detí, žalobcov v 2. a 3. rade, s ktorými žil v jednej domácnosti. Úmrtie l. E. vo veku XX rokov je možné a nevyhnutné spájať so stratou možnosti žalobkyne v 1. rade prežívať spoločne dôchodkový vek a starobu, a u žalobcov v 2. a 3. Rade aj tešiť sa z jeho prítomnosti, venovať sa spoločným koníčkom, zdieľať s ním chvíle radosti aj starosti aj pri výchove mal. vnúčaťka. Tieto následky zásahu do súkromného a rodinného života žalobcov ako manželky a detí sú trvalými, ktoré môže zmierniť iba čas a láska ostatných rodinných príslušníkov a blízkych, no v živote žalobcov už tieto nikdy úplne nevyzmiznú.

31. Čo sa týka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú v odvolaní namietal žalovaný v 1.rade, je treba súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že nie sú stanovené presné pravidlá pre jej ustálenie, tiež, že každý prípad je špecifický, preto určiť výšku nemajetkovej ujmy zákonodarca ponechal na úvahu súdu. Táto úvaha v žiadnom prípade nemôže byť nijakou ľubovôľou, ale musí vychádzať z konkrétnych okolností tej - ktorej veci, musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti a proporcionality. Odvolací súd jednoznačne konštatuje, že žiadne finančné prostriedky a v akejkoľvek výške nie sú spôsobilé zhojiť nezvratný následok, ktorým je strata milovaného manžela a otca. Závažnosť takto vzniknutej nemajetkovej ujmy odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie posúdil najmä s ohľadom na jej intenzitu, rozsah a trvanie. Strata manžela a otca bola jednoznačne nečakaná, tragická a žalobcami v žiadnom prípade nezavinená udalosť, ktorá do ich života zasiahla a navždy pretrhla doterajšiu ich väzbu s nebohým. Došlo tak k strate možnosti žalobcov realizovať a rozvíjať svoj život vo vzťahu k manželovi a otcovi. Na uvedenom nemôže zmeniť nič ani to, že žalobcovia neboli na manželovi a otcovi finančne odkázaní, aj keď v konaní bolo preukázané, že im nebohý finančne vypomáhal. Je nesporným, že výška náhrady nemajetkovej ujmy pritom musí odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Jej primárnym významom je zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Vzniknutú nemajetkovú ujmu porušením osobnostných práv vo všeobecnom slova zmysle nie je možné odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvalifikovať a vyčíslieť. Kritérium primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie zodpovedá aplikácii tzv. „statusu obete“ podľa čl. 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v rozhodnutí zo dňa 06.03.2007, sťažnosť č. 43662/98, ako i v prípade Stánková verzus Slovenská republika v rozhodnutí z 09.10.2007, č. sťažnosti 7205/02. Je možné v tejto súvislosti poukázať aj na

publikáciu JUDr. Andrey Erdősovej, PhD.: „Pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch súd. Nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnosťami prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadniť aj životnú úroveň v danej krajine a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, aj to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol“ (viď publikáciu: Krátke pojednanie o škodách, ujmach a ich náhradách vo svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora EÚ i Európskeho súdu pre ľudské práva).

32. K ďalšej odvolacej námietke žalovaného, ktorou porovnáva a poukazuje na rozhodnutia iných súdov, odvolací súd poukazuje na rozhodnutia, ktorými bola priznaná nemajetková ujma v súvislosti s úmrtím ich rodinného príslušníka a to napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/479/2012, ktorým bola priznaná suma 25.000 eur otcovi za smrť plnoletého syna a tiež na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/470/2011, ktorým bolo priznaných po 24.895,44 eur každému z rodičov plnoletej dcéry (XX ročnej), žijúcej v spoločnej domácnosti, rovnako rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/479/2012 otcovi XX ročného syna bola priznaná suma 25.000 eur. Aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/47/2011 bolo rodičom plnoletej XX ročnej dcéry priznaných 49.790 eur. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/212/2017 bola rodičom plnoletého syna priznaná náhrada každému z rodičov po 20.000 eur. V senáte 19Co boli v konaní sp. zn. 19Co/91/2019 rodičom po smrti ich syna priznané sumy po 15.000 eur každému z nich a bratovi 10.000 eur a v konaní sp. zn. 19Co/128/2019 bola pozostalej matke priznaná suma 25.000 eur po úmrtí jej syna. K výške nemajetkovej ujmy v peniazoch zaujal stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/139/2011 z 30.10.2012, (ktorého názor čo do legitímácie poisťovne bol prekonaný ale je možné vychádzať z jeho názorov čo do výšky peňažného zadosťučinenia), v ktorom uvádza „...aby pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci voľnej úvahy súdu, ktorá práve na tomto mieste dostala veľký priestor a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo...na strane druhej však treba vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská...“. Z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR vyplýva, že výška náhrady nemajetkovej ujmy má byť určená z konkrétnych, dokazovaných zistených skutočností. Takouto skutočnosťou v prejednávanom prípade je jednoznačne smrť blízkej osoby žalobcov, teda manžela a otca, všetkých žijúcich v spoločnej domácnosti, u ktorých väzby boli veľmi silné a strádanie manželky a detí po tragickej smrti manžela a otca je veľmi intenzívne a pretrvávajúce dlhú dobu, čo zanechalo následky aj na zdraví najmä žalobkyne v 1.r. Uvedeným je jednoznačne preukázaná silná duševná ujma žalobcov spôsobená smrťou ich manžela a otca, na ktorého boli výrazne citovo aj materiálne naviazaní. Touto ujmom je jednoznačne absencia spoločného ich života po smrteľnej nehode. Z rozhodnutia NS SR z 22.06.2016 sp. zn. 3Cdo/I/2016 vyplýva, že nie je správny postup súdov, keď prípad prejednávanej veci porovnáva s podobným už právoplatne skončeným prípadom. Nech by bol súd akokoľvek motivovaný pozitívnou snahou o dosiahnutie rovnakého posúdenia veci v rovnakých prípadoch, nemôže bez ďalšieho v potrebnej miere vystihnúť to, ako široko, mnohovrstevne a rozmanito je vnútorne rozčlenená „štruktúrovaná“ osobnosť každej fyzickej osoby, aké individuálne a neopakovateľné vzťahy vznikajú medzi ňou a jej rodinnými príslušníkmi a aké dôsledky spôsobuje následné pretrhnutie väzieb vo vnútri rodiny, ku ktorému dochádza náhlou a tragickou stratou člena rodiny. Je nespochybniteľné, že negatívny zásah do tejto osobnostnej sféry pôsobí zraňujúco individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby inak, lebo každý človek, sama jeho podstata, jeho emócie, vzťahy k iným sú veľmi individuálne. Ľudia nevnímajú vždy rovnako okolnosti vonkajšieho sveta a aj ich vzťahy s inými vykazujú znaky osobitosti, neopakovateľnosti a jedinečnosti. Vzhľadom na to aj dôsledky zásahu do týchto osobnostných sfér života každého človeka sú vysoko individuálne. Na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolávali zásahy do týchto oblastí súkromného rodinného života je nepostačujúce (paušálne) prirovnanie s inými, i keď s obdobnými prípadmi. Teda aj s vyššie uvedeného rozhodnutia je možné vyvodiť, že prípadné porovnávanie výšky priznávaných súm uplatňovaných ako nemajetková ujma v rôznych rozhodnutiach rôznych súdov nemôžu byť smerodajné a použiteľné aj pre predmetný prípad. V prejednávanom prípade boli súdom prvej inštancie náležite zistené a vyhodnotené okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práv žalobcov, a to k usmrteniu manžela a otca, boli konkretizované ich rodinné putá s nebohým, ich strádanie po jeho strate. Boli preto splnené podmienky na priznanie im nemajetkovej ujmy.

33. Je nepochybným, že žiadna suma, priznaná súdom nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu ani na to, aby nahradila život človeka. Usmrtením blízkeho človeka totiž dochádza k tak neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných a vôbec interpersonálnych vzťahov, že takýto stav je nutné považovať za neodvratiteľný, nevyčísľiteľný a nenahraditeľný. Náhrada imateriálnej ujmy v peniazoch nie je náhradou

za život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Pri úmrtí je žaloba na nemajetkovú ujmu satisfakčnou žalobou, ktorej účelom je poskytnutie primeraného zadosťučinenia v prípadoch, v ktorých obnovenie pôvodného stavu nie je možné. Vzhľadom na nečakanú smrť nebohého prežívajú žalobcovia nielen pocit úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale stratili i možnosť viesť s ním súkromný život, a to odo dňa jeho smrti. Takáto vzniknutá trauma je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná.

34. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zistil splnenie podmienok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v súvislosti so stratou manžela a otca. Aj pri rozhodovaní a ustálení výšky nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie náležite zhodnotil všetky podstatné okolnosti. Pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prvoinštančný súd a to aj podľa názoru odvolacieho súdu správne diferencoval medzi väzbami každého zo žalobcov vo vzťahu k usmrtenému manželovi a otcovi. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy boli zohľadnené zákonné podmienky, ktoré správne vyhodnotil prvoinštančný súd. Bolesť a strádanie v súvislosti so stratou milovaného človeka sa ani v budúcnosti určite nepominú. Aj keď žalobcovia žalobou sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy vo vyšších sumách (žalobkyňa v 1. rade vo výške 50.000. eur a žalovaní v 2. a 3. rade po 25.000 eur), priznané sumy pre žalobkyňu vo výške 15.000. eur a žalobcov v 2. a 3. rade každému po 8.000 eur, aj odvolací súd po náležitom zvážení dospel k záveru, že tieto súdom prvej inštancie priznané sumy sú primeranými zisteným okolnostiam prípadu. Je nutné vo vzťahu k uvedenému vyhodnotiť aj to, že dopravná nehoda, ktorej dôsledkom bolo úmrtie I. E., bola spôsobená ako nedbanlivostný trestný čin žalovaným v 1. rade. Aj s poukazom na odškodnenie obetí trestných činov a určenej výške maximálneho odškodnenia, javí sa byť odvolaciemu súdu primeraná náhrada nemajetkovej ujmy vo výškach ako bola priznaná prvoinštančným súdom.

35. Je potrebné odvolacím súdom dodať, že súd prvej inštancie určil výšku náhrady síce podľa svojej úvahy, avšak po vyhodnotení potrebných skutočností. Základom úvahy bolo zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnili založiť úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí daného prípadu. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu a opieral sa o úplné a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť ujmy a zistené okolnosti, za akých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcov ako fyzických osôb došlo.

36. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného v 1. r. , v ktorej poukazuje na z. č. 215/2006 Z.z., podľa ktorého ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50 násobku minimálnej mzdy a ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnako, odvolací súd uvádza, že v čase úmrtia I. E. táto suma predstavovala cca 20.250 eur. Súdom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy síce po sčítaní priznaných súm prevyšuje túto hranicu, ale podľa názoru odvolacieho súdu uvedený zákon nie je možné v danej veci analogicky uplatniť v plnom rozsahu, lebo môže byť iba pomocným kritériom tak, ako to uvádza aj sám odvolateľ. Po zistení okolností daného prípadu však odvolací súd nemá dôvod, iba s poukazom na z. č. 215/2006 Z.z. zmeniť výšku žalobcom priznanej nemajetkovej ujmy.

37. Keďže odvolateľ namieta aj neprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

38. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-111; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92 Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-1: uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

39. Odvolací súd ešte dodáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto

odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. sp. zn. II.ÚS/44/03, III.ÚS/209/04, I.ÚS/117/05, III.ÚS/191/2013). Rozsah povinností odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (viď uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/163/2015 zo dňa 17.04.2016). Odvolací súd tak dospel k záveru, že v danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanovisko strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúci prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z hľadiska logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie čo do základu veci samej vytknúť nedostatky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS/252/04) a rovnako neznamená ani to, aby strana sporu bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (viď rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I.ÚS/50/04).

40. Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok čo do priznaných súm, ato u žalobkyne v 1. rade v priznanej výške 15.000 eur a žalobcovi v 2. a 3. rade každému po 8.000 eur podľa § 387 ods. 1 CSP.

41. Správne v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP prvoinštančný súd priznal v konaní úspešným žalobcom nárok na náhradu trov konania proti neúspešným žalovaným v plnom rozsahu, a to z priznaného plnenia. Úspech žalobcov v danej veci bol správne posudzovaný ako úspech čo do základu nároku. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy bola určená úvahou súdu. Prvoinštančný súd riadne odôvodnil svoje rozhodnutia aj čo do výroku o trovách konania. Je preto potrebné žalobcov považovať za úspešnú stranu sporu. Preto ani táto odvolacia námietka žalovaného v 1. rade nebola dôvodná.

42. Keďže odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, a to čo do výšky priznaných súm, považoval rozsudok aj čo do výroku o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie za správny, preto aj tento výrok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

43. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalobcom v 1. až 3. rade bola priznaná plná náhrada trov odvolacieho konania proti neúspešným žalovaným v 1. a 2. rade, a to z priznaných súm s tým, zaplatením trov jedného zo žalovaných, zaniká povinnosť druhému žalovanému v rozsahu plnenia. O výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie, ktoré vydá súd úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne ((dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).